

การพัฒนาแบบการบริหารงานสถานักเรียนแบบบูรณาการเพื่อส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม นักเรียนโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 32 จังหวัดอุบลราชธานี

The Development Of The Integrated Student Council For The Promotion Of Morals, And Ethics Of
Students At Rajaprajanukroh 32 School, Ubon Rachathani Province, Special
Education Bureau, Ministry of Education

สัญญา แสนทวีสุข¹

Sanya Santaweek¹

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาแบบการบริหารงานสถานักเรียนแบบบูรณาการ ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน
โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 32 จังหวัดอุบลราชธานี มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐานการบริหารงานสภา
นักเรียนแบบบูรณาการ 2) สร้างรูปแบบการบริหารงานสถานักเรียนแบบบูรณาการ 3) ทดลองใช้รูปแบบการบริหารงาน
สถานักเรียนแบบบูรณาการ และ 4) ประเมินรูปแบบการบริหารงานสถานักเรียนแบบบูรณาการ โดยมีการวิจัย 4 ระยะ
ดังนี้ ระยะที่ 1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ครู
คณะกรรมการสถานักเรียน รวมจำนวน 162 คน และผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน โดยเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
ได้แก่ 1) แบบบันทึกการวิเคราะห์เอกสาร 2) แบบบันทึกองค์ประกอบและตัวชี้วัด 3) แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและ
สภาพที่คาดหวังและ 4) แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง ระยะที่ 2 การพัฒนาแบบ ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ
จำนวน 9 คน โดยเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่ 1) แบบวิเคราะห์เอกสาร 2) แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม
3) แบบประเมินความถูกต้องและความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารงานสถานักเรียนฯ 4) แบบวิเคราะห์เอกสารและ
5) แบบประเมินความถูกต้องและความเหมาะสมของคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารงานสถานักเรียนฯ ระยะที่ 3
การศึกษาผลการทดลองใช้รูปแบบ ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และคณะกรรมการสถานักเรียน
รวม 183 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ 1) แบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจในการบริหารงานสภา
นักเรียนแบบบูรณาการ 2) แบบประเมินประสิทธิผลของรูปแบบการบริหารงานสถานักเรียนฯ 3) เอกสารประกอบ
การประชุมสนทนากลุ่ม 4) แบบบันทึกการประชุมสนทนากลุ่ม ระยะที่ 4 ผลการประเมินรูปแบบ ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่
ผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ครู และคณะกรรมการสถานักเรียน รวม 162 คน เครื่องมือ
ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบประเมินโครงการและผลการแข่งขัน 2) แบบประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์
ของรูปแบบการบริหารงานสถานักเรียนฯ 3) แบบประเมินความพึงพอใจต่อรูปแบบการบริหารงานสถานักเรียนฯ
การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา และค่าสถิติที่ใช้ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
การทดสอบค่าที ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น ค่าคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ และค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็น

คำสำคัญ: รูปแบบการบริหารงานแบบบูรณาการ สถานักเรียน คุณธรรมจริยธรรม

¹ผู้อำนวยการโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 32 จังหวัดอุบลราชธานี สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

¹Director of Rajaprajanukroh 32 school, Ubon Rachathani province. Special Education Bureau.

*ผู้ติดต่อ, อีเมล: สัญญา แสนทวีสุข, Sanya.santhaweek1@gmail.com

รับเมื่อ 18 มีนาคม 2567 แก้ไข 22 พฤษภาคม 2567 ตอรับ 24 พฤษภาคม 2567

ผลการวิจัย พบว่า

1. ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน พบว่า สภาพปัจจุบัน โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก สภาพที่คาดหวังโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อจัดลำดับความต้องการจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการสร้างเครือข่าย ด้านชุมชนสัมพันธ์ และด้านการสร้างจิตอาสา ตามลำดับ
2. ผลการพัฒนารูปแบบ พบว่า มี 6 องค์ประกอบ คือ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหา 4) การดำเนินการ 5) การประเมินผล และ 6) เงื่อนไขความสำเร็จ ซึ่งรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบมีความถูกต้องและความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด
3. ผลการทดลองใช้รูปแบบที่พัฒนาขึ้น พบว่า ความรู้ความเข้าใจของผู้บริหาร ครู นักเรียนคณะกรรมการสถานักเรียนเกี่ยวกับการบริหารงานสถานักเรียน โดยรวมมีระดับพัฒนาการอยู่ในระดับสูงมาก และหลังการพัฒนาสูงกว่าก่อนการพัฒนา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
4. ผลการประเมินประสิทธิผลของรูปแบบการบริหารงานสถานักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

ABSTRACT

The research titled The Development of an Integrated Student Council Management Model to Promote Students' Morality and Ethics at Rajaprajanugroh 32 School, Ubon Ratchathani Province. The purpose of the research were to (1) study the fundamental information regarding integrated student council management, (2) develop an integrated student council management model, (3) test the implementation of the developed model, and (4) evaluate the developed model. The research consists of four phases as follows; the first phase was the fundamental information study. Data were collected from 162 informants, including school administrators, basic education school board committees, teachers, and student council members, along with 5 experts. The tools used for data collection included: (1) document analysis records, (2) component and indicator recording forms, (3) questionnaires on current and expected conditions, and (4) semi-structured interview forms. The second phase was the model development. Data were collected from 9 experts using the following tools: (1) document analysis records, (2) focus group discussion records, (3) evaluation forms for the accuracy and appropriateness of the management model, (4) document analysis records, and (5) evaluation forms for the accuracy and appropriateness of the user manual for the management model. The third phase was the testing of the model implementation. The model was tested with 183 informants, including school administrators, teachers, and student council members. Tools used for data collection included: (1) tests on knowledge and understanding of integrated student council management, (2) evaluation forms for the effectiveness of the management model, (3) materials for focus group discussions, and (4) focus group discussion records. The fourth phase was the model evaluation. The evaluation involved 162 informants, including school administrators, members of the basic education committee, teachers, and student council members. Research tools included: (1) project and competition result evaluation forms, (2) feasibility and utility evaluation forms for the management model, and (3) satisfaction evaluation forms for the management model. Data analysis involved content analysis and statistical methods, including percentages, means, standard deviations, t-tests, reliability coefficients, relative development scores, and the priority needs index.

The findings were as follows:

1. The study of fundamental information revealed that the current condition was rated at a high level overall, while the expected condition was rated at the highest level overall. The prioritized needs, ranked from highest to lowest, were networking, community relations, and volunteerism.
2. The developed model comprises six components: (1) principles, (2) objectives, (3) content, (4) implementation, (5) evaluation, and (6) success conditions. The model and its manual were both rated at the highest level for accuracy and appropriateness.
3. Testing of the developed model showed that the knowledge and understanding of school administrators, teachers, and student council members regarding integrated student council management significantly improved after development, with a statistical significance level of 0.05.
4. The evaluation of the model's effectiveness revealed an overall rating at the highest level.

Keywords: Integrated Management Model, Student Council, Morality and Ethics

ภูมิหลัง

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545 ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2553 ฉบับที่ 4 พ.ศ. 2562) มุ่งเน้นการจัดระบบโครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษา ให้ยึดหลักความมีเอกภาพ ด้านนโยบาย และมีความหลากหลายในการปฏิบัติ มีการกระจายอำนาจ การกำหนดมาตรฐานการศึกษา และจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับและประเภทการศึกษา มีหลักการส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา และการพัฒนาครูคณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง การระดมทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ มาใช้ในการจัดการศึกษา การมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน เพื่อจัดการศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐานมีทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษาดำเนินการประกอบอาชีพและการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 4) ดังนั้น การจัดการศึกษาที่ตอบสนองความต้องการของสังคมและพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคตจึงเป็นเรื่องสำคัญ จากการศึกษาค้นคว้าเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่าการบริหารจัดการสถานศึกษาในรูปแบบที่มีประสิทธิภาพส่งผลให้ผู้เรียนมีคุณภาพสูงตามมาตรฐานสากล ซึ่งจะประสบความสำเร็จได้จะต้องมีการพัฒนาหลายมิติไปพร้อมกัน โดยจะต้องดำเนินการทั้งระบบ คือ ด้านหลักสูตรด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการบริหารจัดการ มีจุดมุ่งหมายและทิศทางการที่ชัดเจน คือ เพื่อยกระดับการจัดการเรียนการสอนให้เทียบเคียงมาตรฐานสากลหรือมาตรฐานของประเทศชั้นนำที่มีคุณภาพการศึกษาสูง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2555, หน้า 12 – 13)

เด็กและเยาวชนเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่เป็นกำลังสำคัญในการสืบทอดความเป็นชาติประเทศให้เจริญก้าวหน้า ดังนั้น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงกำหนดแนวทางในการพัฒนากิจกรรมสถานักเรียนให้โรงเรียนได้นำไปปฏิบัติให้เป็นรูปธรรมอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้บทบาทหน้าที่ความเป็นพลเมือง และวิถีประชาธิปไตย อันได้แก่ คารวธรรม สามัคคีธรรม ปัญญาธรรม รวมทั้งหลักธรรมาภิบาล การมีจิตอาสา และพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ อันจะส่งผลต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์บนพื้นฐานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

การดำเนินงานของสถานักเรียนเป็นการส่งเสริมการประกันคุณภาพนักเรียนตามนโยบายที่ว่าเร่งรัดพัฒนาการศึกษาทั้งด้านการบริหาร การเรียนการสอน และด้านผู้เรียน ให้เกิดคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา คือ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพนักเรียน ตามแนวทางการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ ดังที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2551, หน้า 36) ได้กล่าวไว้ คือนักเรียนสามารถคิด ตัดสินใจ ลงมือปฏิบัติ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดต่อตนเองและส่วนรวม ควบคุมการมีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบและร่วมรับผิดชอบผลที่เกิดขึ้นจากการกระทำของตนเอง หรือร่วมกระทำกับผู้อื่นอย่างมีเหตุผล

โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 32 จังหวัดอุบลราชธานี เป็นโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ รับนักเรียนสหศึกษาแบบประจำ เป็นโรงเรียนที่จัดตั้งขึ้นเพื่อช่วยเหลือนักเรียนที่ด้อยโอกาสทางการศึกษา 10 ประเภท ที่ มีความหลากหลายในเรื่องต่าง ๆ และมาพักนอนที่โรงเรียน ทำให้มีปัญหายุ่งยากมากมายในการจัดการศึกษาและการดูแลนักเรียน โรงเรียนจึงได้ตระหนักและเห็นคุณค่าของการให้นักเรียนได้เรียนรู้ผ่านกิจกรรม เพื่อให้เกิดประสบการณ์ตรง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการบูรณาการกิจกรรมและสถานักเรียนกับการจัดการเรียนรู้ให้สำเร็จตามเงื่อนไขความสำเร็จที่กำหนด ด้วยการส่งเสริมคุณธรรมและสร้างสำนึกความเป็นไทยให้กับเด็กและเยาวชนไทยได้เรียนรู้ เข้าใจ และเข้าถึงความเป็นชาติที่แท้จริง โดยมุ่งให้ความสำคัญต่อการจัดกิจกรรมที่เน้นภารกิจใน 3 ด้าน (3D) ได้แก่ ด้านประชาธิปไตย (Democracy) คือ มีความตระหนัก เห็นความสำคัญ ศรัทธา และเชื่อมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รวมทั้งรังเกียจการทุจริตและต่อต้านการซื้อสิทธิ์ขายเสียง ด้านคุณธรรมจริยธรรมและความเป็นไทย (Decency) คือ มีคุณธรรม จริยธรรม ความดีงาม รู้รับผิดชอบชั่วดี มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย ยึดถือปฏิบัติอยู่ในวิถีชีวิต ด้านการภูมิคุ้มกันภัยจากยาเสพติด (Drug – free) คือ รู้จักหลีกเลี่ยงห่างไกลยาเสพติด เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีความรู้ความเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเองและผู้อื่นเห็นคุณค่าตนเองและผู้อื่น มีภาวะผู้นำ ส่งเสริมและพัฒนาให้นักเรียนมีความกล้าในการแสดงความคิด รู้จักคิดวิเคราะห์ แก้ไขปัญหา รู้จักรับฟังความคิดเห็นและกล้ากระทำในทางบวก ยอมรับเหตุผล นักเรียนมีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียน รวมทั้งจัดกิจกรรมขับเคลื่อนส่งเสริมค่านิยมไทย 12 ประการ มาอย่างต่อเนื่อง

จากปัญหาและความสำคัญดังกล่าวข้างต้น สะท้อนให้เห็นว่าการดำเนินงานของสถานักเรียนเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนเรียนรู้เรื่องกระบวนการประชาธิปไตย วิถีประชาธิปไตย การเป็นผู้นำ การทำงานเป็นทีม และการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการพัฒนาโรงเรียน ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะทำวิจัยเรื่องรูปแบบการบริหารงานสถานักเรียน เพื่อส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 32 จังหวัดอุบลราชธานี เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ให้เชื่อมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รวมทั้งรังเกียจการทุจริตและต่อต้านการซื้อสิทธิ์ขายเสียง มีคุณธรรม จริยธรรม ความดีงาม รู้รับผิดชอบชั่วดี มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักหลีกเลี่ยงห่างไกลยาเสพติด และพัฒนานักเรียนให้มีความรู้ความเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น

คำถามการวิจัย

1. ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการบริหารงานสถานักเรียนแบบบูรณาการ เพื่อส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 32 จังหวัดอุบลราชธานี เป็นอย่างไร
2. รูปแบบการบริหารงานสถานักเรียนแบบบูรณาการ เพื่อส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 32 จังหวัดอุบลราชธานี มีองค์ประกอบอย่างไร และความเหมาะสมโดยรวมของรูปแบบการบริหารเป็นอย่างไร

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารงานสถานักเรียนแบบบูรณาการ เพื่อส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 32 จังหวัดอุบลราชธานี เป็นอย่างไร

4. ผลการประเมินรูปแบบการบริหารงานสถานักเรียนแบบบูรณาการ เพื่อส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 32 จังหวัดอุบลราชธานี อยู่ในระดับใด

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานการบริหารงานสถานักเรียนแบบบูรณาการ เพื่อส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 32 จังหวัดอุบลราชธานี

2. เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารงานสถานักเรียนแบบบูรณาการ เพื่อส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 32 จังหวัดอุบลราชธานี

3. เพื่อทดลองใช้รูปแบบการบริหารงานสถานักเรียนแบบบูรณาการ เพื่อส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 32 จังหวัดอุบลราชธานี

4. เพื่อประเมินรูปแบบการบริหารงานสถานักเรียนแบบบูรณาการ เพื่อส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 32 จังหวัดอุบลราชธานี

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการบริหารงานสถานักเรียนแบบบูรณาการ เพื่อส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 32 จังหวัดอุบลราชธานี เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยดังนี้

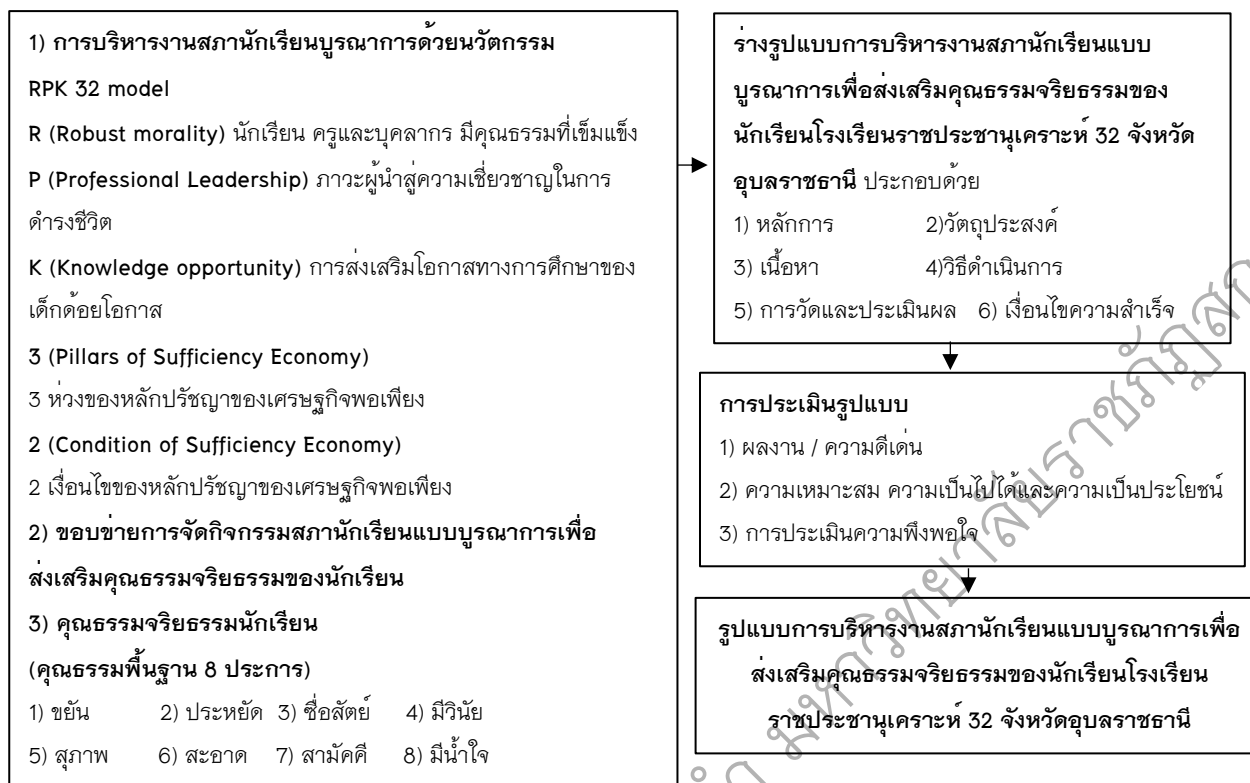
กรอบแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบของรูปแบบจากธีระ รุญเจริญ (2550) สมาน อัครภูมิ (2550) ทิศนา ขัมมณี (2557) Anderson (1997) และ Joyce and Weil (2000) ได้องค์ประกอบดังนี้ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหา 4) วิธีดำเนินการ 5) การประเมินผล และ 6) เงื่อนไขความสำเร็จ

ศึกษากรอบแนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการบริหารงานสถานักเรียนแบบบูรณาการ เพื่อส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 32 จังหวัดอุบลราชธานี ได้แก่ RPK 32 model

ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบการจัดกิจกรรมสถานักเรียนจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 (2555) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2560)

ศึกษากรอบแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนจากกระทรวงศึกษาธิการ (2550) นิเวศน์ อุดมรัตน์ (2555) สุระ อ่อนแพง (2556) พระณัฏฐพงศ์ไพฑูริย์ (2561)

จากการสังเคราะห์แนวคิดดังกล่าวข้างต้น สามารถสรุปเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาการพัฒนารูปแบบการบริหารงานสถานักเรียนแบบบูรณาการ เพื่อส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 32 จังหวัดอุบลราชธานี ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ครู นักเรียนที่กำลังศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 ปีการศึกษา 2565 และนักเรียนคณะกรรมการสถานักเรียน ซึ่งสามารถจำแนกกลุ่มผู้ให้ข้อมูล จำนวน 570 คน ดังนี้ 1) ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 5 คน 2) คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 15 คน 3) ครูจำนวน 59 คน 4) นักเรียน จำนวน 371 คน และ 5) นักเรียนคณะกรรมการสถานักเรียน จำนวน 120 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ครู นักเรียนที่กำลังศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 และนักเรียนคณะกรรมการสถานักเรียน ได้มาจากการเปิดตาราง Krejcie & Morgan จากประชากรแต่ละกลุ่ม จำนวน 570 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง 352 คน ซึ่งสามารถจำแนกได้ ดังนี้ 1) ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 4 คน 2) คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 14 คน 3) ครู จำนวน 52 คน 4) นักเรียน จำนวน 190 คน และ 5) นักเรียนคณะกรรมการสถานักเรียน จำนวน 92 คน

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยมี 4 ระยะ ดังนี้ ระยะที่ 1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ครู คณะกรรมการสถานักเรียน รวมจำนวน 162 คน และผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน โดยเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ 1) แบบบันทึกการวิเคราะห์เอกสาร 2) แบบบันทึกองค์ประกอบและตัวชี้วัด

3) แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่คาดหวังและ 4)แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง ระยะที่ 2 การพัฒนารูปแบบ ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน โดยเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่ 1) แบบวิเคราะห์เอกสาร 2) แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม 3) แบบประเมินความถูกต้องและความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารงานสถานักเรียนฯ 4) แบบวิเคราะห์เอกสารและ 5) แบบประเมินความถูกต้องและความเหมาะสมของคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารงานสถานักเรียนฯ ระยะที่ 3 การศึกษาผลการทดลองใช้รูปแบบ ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และคณะกรรมการสถานักเรียน รวม 183 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ 1) แบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจในการบริหารงานสถานักเรียนแบบบูรณาการ 2) แบบประเมินประสิทธิผลของรูปแบบการบริหารงานสถานักเรียนฯ 3) เอกสารประกอบการประชุมสนทนากลุ่ม 4) แบบบันทึกการประชุมสนทนากลุ่ม ในระยะนี้ใช้เวลาตั้งแต่เดือนมกราคม พ.ศ. 2566 ถึงเดือนมีนาคม พ.ศ. 2567 ระยะที่ 4 ผลการประเมินรูปแบบ ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ครู และคณะกรรมการสถานักเรียน รวม 162 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบประเมินโครงการและผลการแข่งขัน 2) แบบประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารงานสถานักเรียนฯ 3) แบบประเมินความพึงพอใจต่อรูปแบบการบริหารงานสถานักเรียนฯ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แบบวิเคราะห์เอกสาร เป็นแบบบันทึกข้อมูลจากการศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการบริหารงานสถานักเรียนแบบบูรณาการ เพื่อส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียนโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 32 จังหวัดอุบลราชธานี ใช้ในการวิจัยระยะที่ 1
2. แบบทดสอบ ใช้สำหรับทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารงานสถานักเรียน ใช้ในการวิจัยระยะที่ 3
3. แบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน และสภาพที่คาดหวังในการบริหารงานสถานักเรียนแบบบูรณาการ เพื่อส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียนโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 32 จังหวัดอุบลราชธานี ใช้ในการวิจัยระยะที่ 1
4. แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง เป็นแบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานสถานักเรียนสู่ความเป็นเลิศ ใช้ในการวิจัยระยะที่ 1
5. แบบบันทึกการประชุมสนทนากลุ่ม เป็นแบบบันทึกการประชุมสนทนากลุ่มเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารงานสถานักเรียนแบบบูรณาการ เพื่อส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียนโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 32 จังหวัดอุบลราชธานี ใช้ในการวิจัยระยะที่ 2 และระยะที่ 3
6. แบบประเมิน เป็นแบบประเมินความถูกต้องและความเหมาะสมของรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบ และประเมินความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์ และความพึงพอใจต่อรูปแบบการบริหารงานสถานักเรียนแบบบูรณาการ เพื่อส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียนโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 32 จังหวัดอุบลราชธานี ใช้ในการวิจัยระยะที่ 2 และระยะที่ 4

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ส่งเครื่องมือการวิจัยให้กลุ่มเป้าหมาย พร้อมทั้งขอความอนุเคราะห์ให้ตอบกลับ
2. ตรวจสอบและคัดแยกเครื่องมือการวิจัยที่สมบูรณ์ แล้วนำมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ประเด็นต่าง ๆ และนำประเด็นเหล่านั้นมาใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนารูปแบบการบริหารงานสถานักเรียนแบบบูรณาการ เพื่อส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียนโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 32 จังหวัดอุบลราชธานี ต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา และใช้ค่าสถิติ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น ค่าคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ และค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็น

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานการบริหารงานสถานักเรียนแบบบูรณาการ เพื่อส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 32 จังหวัดอุบลราชธานี สามารถสรุปผลการวิจัยดังนี้

1.1 สภาพปัจจุบัน โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านการพัฒนาทักษะผู้นำ รองลงมา คือ ด้านการสร้างจิตอาสา สภาพที่คาดหวัง โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านกิจกรรมการสร้างจิตอาสา รองลงมา คือ กิจกรรมการสร้างเครือข่าย และเมื่อจัดลำดับความต้องการจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการสร้างเครือข่าย ด้านชุมชนสัมพันธ์ และด้านการสร้างจิตอาสา ตามลำดับ

2. ผลการสร้างรูปแบบการบริหารงานสถานักเรียนแบบบูรณาการ เพื่อส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 32 จังหวัดอุบลราชธานี ที่พัฒนาขึ้นมี 6 องค์ประกอบ คือ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหา 4) การดำเนินการ 5) การประเมินผล และ 6) เงื่อนไขความสำเร็จ ซึ่งรูปแบบและคู่มือมีความถูกต้องและเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารงานสถานักเรียนแบบบูรณาการ เพื่อส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 32 จังหวัดอุบลราชธานี สามารถสรุปผลการวิจัยดังนี้

3.1 ผลการทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารงานสถานักเรียนแบบบูรณาการของคณะกรรมการสถานักเรียน โดยรวมมีระดับพัฒนาการอยู่ในระดับสูงมาก และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนก่อนและหลังการพัฒนา พบว่า หลังการพัฒนาสูงกว่าก่อนการพัฒนา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2 ผลการประเมินประสิทธิผลของรูปแบบการบริหารงาน มีประสิทธิผลโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีประสิทธิผลอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านการสร้างจิตอาสา ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการพัฒนาทักษะผู้นำ

4. ผลการประเมินรูปแบบการบริหารงานสถานักเรียนแบบบูรณาการ เพื่อส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 32 จังหวัดอุบลราชธานี สามารถสรุปผลการวิจัยดังนี้

4.1 ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในระดับดีขึ้น ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เมื่อเปรียบเทียบระหว่างปีการศึกษา 2565 กับปีการศึกษา 2566 พบว่า นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในระดับดีขึ้นเพิ่มขึ้นร้อยละ 19.96

4.2 ผลการประเมินความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารงาน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด

4.3 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีต่อรูปแบบการบริหารงาน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การจัดกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนมีจิตอาสาช่วยเหลือสังคมและชุมชนทุกภาคเรียนอย่างต่อเนื่องด้วยความขยัน ตั้งใจ เพียรพยายามทำหน้าที่การทำงานอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ รองลงมาคือ การจัดกิจกรรมส่งเสริม สนับสนุนประชาธิปไตยระหว่างโรงเรียน/ชุมชน/องค์กร เช่น การรณรงค์ให้ความรู้เรื่องการเลือกตั้ง สมาชิกสถานักเรียนยึดหลักการมีวินัย คือการยึดมั่นในระเบียบแบบแผน ข้อบังคับ

4.4 ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การจัดประชุมสถานักเรียน ประธานเปิดโอกาสให้สมาชิกทุกคนได้อภิปรายเสนอความคิดเห็นโดยเสมอภาคตามประเด็นที่เสนอในที่ประชุม รองลงมา คือ มีการจัดกิจกรรมทำความสะอาดในชุมชน และเข้าร่วมหรือช่วยงานประเพณีท้องถิ่น

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลจากการศึกษาข้อมูลพื้นฐานการบริหารงานสถานักเรียนแบบบูรณาการ เพื่อส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม นักเรียนโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 32 จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า 1) สภาพปัจจุบันในการบริหารงาน โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านการพัฒนาทักษะผู้นำ รองลงมา คือ ด้านการสร้างจิตอาสา 2) สภาพที่คาดหวัง โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านกิจกรรมการสร้างจิตอาสา รองลงมา คือ กิจกรรมการสร้างเครือข่าย และ 3) ลำดับความต้องการจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการสร้างเครือข่าย ด้านชุมชนสัมพันธ์ และด้านการสร้างจิตอาสา ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก สถานักเรียนเป็นการดำเนินการในรูปของคณะกรรมการที่ประกอบด้วยตัวแทนของนักเรียนทั้งหมด มีหน้าที่หลักคือการดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับบทบาทหน้าที่ของนักเรียนและโรงเรียน โดยมีครูที่ปรึกษาสถานักเรียนคอยให้คำแนะนำ นักเรียนจึงมีบทบาทสำคัญในการวางแผน กำหนดกิจกรรมการดำเนินการ และลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง นอกจากนี้บทบาทสำคัญ อีกประการหนึ่งคือการดำเนินกิจกรรมร่วมกับชุมชนหรือหน่วยงานภายนอกในด้านการสร้างจิตอาสา สอดคล้องกับชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2552, หน้า 78) กล่าวว่า จิตสาธารณะเป็นการกระทำด้วยจิตวิญญาณที่มีความรักความห่วงใย ความเอื้ออาทรต่อคนอื่นและสังคมโดยรวม การลดความขัดแย้งและการให้ขวัญและกำลังใจต่อกันเพื่อให้สังคมโดยรวมมีความสุข สอดคล้องกับอิสระ ชุมศรี (2562, หน้า 128 – 129) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาการดำเนินงานสถานักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ผลการวิจัยพบว่า แนวทางพัฒนาการดำเนินงานสถานักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ด้านการพัฒนาผู้เรียนควรสร้างความตระหนักในบทบาทและหน้าที่ให้สถานักเรียนในการดำเนินงานสถานักเรียนตามระบอบประชาธิปไตย ด้านการพัฒนาโรงเรียน ควรสร้างเครือข่ายสถานักเรียนในโรงเรียนเพื่อขับเคลื่อนกระบวนการทำงานของสถานักเรียน และเปิดโอกาสให้สถานักเรียนได้แสดงความคิดเห็นในการแก้ไข ปรับปรุง หรือพัฒนาโรงเรียน ด้านการพัฒนาสังคมและประเทศชาติ

2. ผลการสร้างรูปแบบการบริหารงานสถานักเรียนแบบบูรณาการ เพื่อส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 32 จังหวัดอุบลราชธานี ที่พัฒนาขึ้นมี 6 องค์ประกอบ คือ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหา 4) การดำเนินการ 5) การประเมินผล และ 6) เงื่อนไขความสำเร็จ ซึ่งรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบมีความถูกต้องและความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก รูปแบบการบริหารงานดังกล่าวได้ผ่านกระบวนการสร้างและหาคุณภาพของรูปแบบ เกิดจากการวิเคราะห์เพื่อระบุปัญหาและความต้องการในการบริหารงานดังกล่าว โดยการสังเคราะห์แนวคิดทั้งจากนักการศึกษาต่างประเทศและนักการศึกษาในประเทศ เป็นการผสมผสานหลักการ แนวคิดที่ลงตัว จึงเป็นการพัฒนาตามขั้นตอนที่ถูกต้อง และดำเนินการพัฒนาเพื่อกำหนดองค์ประกอบของรูปแบบ ซึ่งได้รูปแบบที่มีความสมบูรณ์ สอดคล้องกับแนวคิดของ Daft (2005, p. 20) กล่าวว่า รูปแบบเป็นตัวแทนอย่างง่ายที่ใช้อธิบายมิติที่สำคัญบางมิติขององค์กร โดยรวมแล้วอาจกล่าวได้ว่า รูปแบบเป็นแบบจำลองอย่างง่ายหรือย่อส่วนของปรากฏการณ์ต่าง ๆ ที่ผู้เสนอรูปแบบดังกล่าวได้ศึกษาและพัฒนาขึ้นมาเพื่อแสดงหรืออธิบายปรากฏการณ์ให้เข้าใจได้ง่ายขึ้น หรือในบางกรณีอาจจะใช้ประโยชน์ในการทำนายปรากฏการณ์ที่จะเกิดขึ้น ตลอดจนอาจใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่ง

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารงานสถานักเรียนแบบบูรณาการ เพื่อส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 32 จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า 1) ผลการทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารงาน โดยรวมมีระดับพัฒนาการอยู่ในระดับสูงมาก และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนก่อนและหลังการพัฒนา พบว่า หลังการพัฒนาสูงกว่าก่อนการพัฒนา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ผลการประเมินประสิทธิผลของรูปแบบการบริหารงาน มีประสิทธิผลโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีประสิทธิผลอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการสร้างจิตอาสา ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการพัฒนาทักษะผู้นำ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการดำเนินงานตามรูปแบบและคู่มือ เป็นการดำเนินการร่วมกันของนักเรียนคณะกรรมการสถานักเรียน โดยการประชุมปรึกษาหารือร่วมและปฏิบัติงานด้วยตนเอง ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้จากการปฏิบัติงานจริง มีการส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินการจากครู ผู้บริหาร และมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การนิเทศ ติดตามประเมินผล ในระหว่างการดำเนินการ และหลังดำเนินการ ทำให้การดำเนินการตามรูปแบบและคู่มือประสบความสำเร็จเป็นอย่างดี

4. ผลการประเมินรูปแบบการบริหารงานสถานักเรียนแบบบูรณาการ เพื่อส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 32 จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า 1) ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในระดับดีขึ้นไป ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เมื่อเปรียบเทียบระหว่างปีการศึกษา 2565 กับปีการศึกษา 2566 พบว่า นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในระดับดีขึ้นเพิ่มขึ้นร้อยละ 19.96 2) ผลการประเมินความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารงานดังกล่าว โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด 3) ผลการประเมินความพึงพอใจของฝ่ายบริหาร ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีต่อรูปแบบการบริหารงานดังกล่าว โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การจัดกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนมีจิตอาสาช่วยเหลือสังคมและชุมชนทุกภาคเรียนอย่างต่อเนื่องด้วยความขยัน ตั้งใจ เพียรพยายามทำหน้าที่การทำงานอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ รองลงมาคือ การจัดกิจกรรมส่งเสริม สนับสนุนประชาธิปไตยระหว่างโรงเรียน / ชุมชน / องค์กร เช่น การรณรงค์ให้ความรู้เรื่องการเลือกตั้ง สมาชิกสถานักเรียนยึดหลักการมีวินัย คือการยึดมั่นในระเบียบแบบแผน ข้อบังคับ 4) ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการบริหารงาน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การจัดประชุมสถานักเรียน ประธานเปิดโอกาสให้สมาชิกทุกคนได้อภิปรายเสนอความคิดเห็นโดยเสนอภาคตามประเด็นที่เสนอในที่ประชุม รองลงมา คือ มีการจัดกิจกรรมทำความสะอาดในชุมชน และเข้าร่วมหรือช่วยงานประเพณีท้องถิ่น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้มีส่วนร่วมในการวางแผนดำเนินงานร่วมกันกับนักเรียน โดยอาศัยกระบวนการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมและเน้นการบริหารแบบกระจายอำนาจ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เน้นการพัฒนาทักษะผู้นำของสถานักเรียน การสร้างเครือข่าย การพัฒนาทักษะการประชุม การสร้างจิตอาสา และชุมชนสัมพันธ์ (การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน) โดยการประชุมวางแผนร่วมกันและดำเนินการโดยคณะกรรมการสถานักเรียนเอง จึงทำให้นักเรียนคณะกรรมการสถานักเรียนเกิดการเรียนรู้และความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของสถานักเรียนของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 32 จังหวัดอุบลราชธานี สอดคล้องกับทินกร พูลพุด และอรอนงค์ อุทาวะวารี (2560, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การศึกษาประสิทธิภาพการบริหารงานสถานักเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการจัดและส่งเสริมการจัดกิจกรรมสถานักเรียนของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน อยู่มากที่สุดที่ค่าเฉลี่ย 4.86 2) หลักเกณฑ์รูปแบบกระบวนการประกวดและคัดเลือกกิจกรรมสถานักเรียนที่เหมาะสม คือต้องมีการถ่ายทอดกิจกรรมสถานักเรียนจากรุ่นพี่สู่รุ่นน้องสถานักเรียนต้องมีส่วนร่วมในการเสนอกิจกรรมบูรณาการการเรียนการสอนในรายวิชาต่าง ๆ และต้องปรับปรุงรางวัลที่ได้รับจากการประกวดและแข่งขันกิจกรรมสถานักเรียน 3) ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเกี่ยวกับกิจกรรมสถานักเรียนมีความพึงพอใจต่อกิจกรรมสถานักเรียนของสำนักงาน

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับงานสถานักเรียน ครู ผู้รับผิดชอบงานสถานักเรียน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนตัวแทนสถานักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผู้บริหารการศึกษาหรือผู้บริหารสถานศึกษาควรศึกษารายละเอียด และวิเคราะห์รูปแบบการบริหารงานสถานักเรียนแบบบูรณาการ เพื่อส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 32 จังหวัดอุบลราชธานี ก่อนนำไปใช้

1.2 จากผลการประเมินความถูกต้องและความเหมาะสมของรูปแบบ พบว่า ระดับความถูกต้องของรูปแบบด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การดำเนินการ ระดับความเหมาะสมของรูปแบบด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ เนื้อหา / ความรู้ และการประเมินผล ดังนั้นผู้บริหารการศึกษาหรือผู้บริหารสถานศึกษา ควรมีการกำหนดนโยบาย หรือศึกษารายละเอียดการดำเนินงานสถานักเรียนให้ชัดเจน / ครอบคลุมทุกกิจกรรม และทำการวัดประเมินผลการปฏิบัติงานทุกครั้งหลังจากการปฏิบัติกิจกรรมเพื่อนำไปพัฒนา ปรับปรุงการดำเนินการในโอกาสต่อไป

1.3 จากผลการประเมินความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ดังนั้นผู้บริหารการศึกษาหรือผู้บริหารสถานศึกษา ควรมีการกำหนดนโยบาย แนวทางหรือพัฒนาส่งเสริม สนับสนุนการบริหารงานสถานักเรียนแบบบูรณาการ เพื่อส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนเป็นสำคัญ

1.4 จากผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้องที่มีต่อการดำเนินงานตามรูปแบบ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การจัดกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนมีจิตอาสาช่วยเหลือสังคมและชุมชนทุกภาคเรียนอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นผู้บริหารต้องให้ความสำคัญในการส่งเสริม สนับสนุนการทำกิจกรรมจิตอาสาร่วมพัฒนากับชุมชนให้มาก ๆ

1.5 สถานศึกษาสามารถนำรูปแบบการบริหารงานสถานักเรียนแบบบูรณาการ เพื่อส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 32 จังหวัดอุบลราชธานี ที่สร้างขึ้นไปประยุกต์ใช้ตามความเหมาะสม โดยสถานศึกษาสามารถปรับปรุง เพิ่มเติม รูปแบบ แผนงาน และโครงการต่าง ๆ ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงสภาพหรือบริบทของสถานศึกษาแต่ละแห่งด้วย

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัย ครั้งต่อไป

2.1 จากการศึกษาสภาพปัจจุบันการบริหารงานสถานักเรียนแบบบูรณาการ เพื่อส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 32 จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านชุมชนสัมพันธ์ ดังนั้นควรมีการศึกษากลยุทธ์หรือรูปแบบการบริหารจัดการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนของสถานักเรียน

2.2 ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาในลักษณะของการคาดการณ์ถึงรูปแบบสำหรับการส่งเสริมการบริหารงานสถานักเรียนแบบบูรณาการ เพื่อส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 32 จังหวัดอุบลราชธานี ให้มีมาตรฐานเป็นที่พึงพอใจของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและท้องถิ่น จึงควรที่จะทำการศึกษาและทดลองใช้รูปแบบอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาและปรับปรุงรูปแบบให้มีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับบริบทเป็นปัจจุบัน

องค์ความรู้ใหม่

จากการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารงานสถานักเรียนแบบบูรณาการ เพื่อส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียนโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 32 จังหวัดอุบลราชธานี สามารถสรุปองค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากงานวิจัย ได้แก่ แนวคิดการบริหารงานสถานักเรียนด้วยนวัตกรรม RPK 32 model มีรายละเอียดดังนี้

- 1) R = Robust morality หมายถึง การบริหารงานสถานักเรียนทุกขั้นตอนยึดหลักการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมที่เข้มแข็งให้เกิดขึ้นกับนักเรียน ครู และบุคลากรทุกคนในโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 32 จังหวัดอุบลราชธานี
- 2) P = Professional Leadership หมายถึง คณะกรรมการบริหารงานสถานักเรียนโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 32 จังหวัดอุบลราชธานี มีภาวะผู้นำและความเชี่ยวชาญในการดำรงชีวิต
- 3) K = Knowledge opportunity หมายถึง การส่งเสริมโอกาสทางการศึกษาของเด็กด้อยโอกาสทุกคนในราชประชานุเคราะห์ 32 จังหวัดอุบลราชธานี ให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการบริหารงานสถานักเรียน
- 4) 3 = Pillars of Sufficiency Economy หมายถึง การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในการปฏิบัติงานสถานักเรียนทุกกิจกรรม โดยนำหลัก 3 ห่วง ได้แก่ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล ความมีภูมิคุ้มกัน มาใช้กับการดำเนินกิจกรรมทุกขั้นตอน เพื่อส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในการบริหารกิจกรรมของสถานักเรียน
- 5) 2 = Condition of Sufficiency Economy หมายถึง การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในการปฏิบัติงานสถานักเรียนทุกกิจกรรม โดยนำหลัก 2 เงื่อนไข ได้แก่ เงื่อนไขความรู้ และเงื่อนไขคุณธรรม

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ:

โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2552). *80 นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ*. กรุงเทพฯ:

แดเน็กซ์ อินเตอร์คอร์ปอเรชั่น.

ทินกร พูลพุ่ม และอรอนงค์ อุทราเวสวัธ. (2560). การศึกษาประสิทธิภาพการบริหารงานสถานักเรียนในสังกัด

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. *วารสารวิจัยและพัฒนาโดยรองลงกรณในพระบรมราชูปถัมภ์*,

12(3), 263 – 273.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2551). *หลักสูตรแกนกลางพุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ:

คุรุสภาลาดพร้าว.

_____. (2555). *มัธยมศึกษายุคใหม่สู่มาตรฐานสากล 2561*. กรุงเทพฯ: คุรุสภาลาดพร้าว.

อิสระ ชุมศรี. (2562). *การพัฒนาการดำเนินงานสถานักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.

Daft, R.L. (2005). *The Leadership Experience*. 3rd ed. Intonational Student Edition: South – western.